

**VEREENVOUDIGDE
RUILVERKAVELING A11 –
FIETSPAD
FONTEINESTRAAT,
DWEERSADER &
VERBREDING ZUIDELIJKE
WATERGANG**

2017K78

Nota

**Programma van
Maatregelen**

Proefsleuvenonderzoek

Pieter LALOO

Joachim ROZEK

Project:

*Knokke-Heist Vereenvoudigde Ruilverkaveling A11
bekrachtigde archeologienota ID 4588*

Opdrachtgever:

*VLM regio West
Velodroomstraat 28
8200 Brugge*

Uitvoerder:

GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba (GATE)
Pieter LALOO & JOACHIM ROZEK

© 2018 - GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie, zonder toestemming van Ghent Archaeological Team bvba.

INHOUD

Inleiding	3
Programma van Maatregelen	4
1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen	4
1.1 De aanwezigheid van een archeologische site	4
1.2 De impactbepaling.....	4
1.3 Waardering van de archeologische site	5
1.4 Bepaling van Maatregelen.....	5

Inleiding

In de gemeenten Damme en Knokke-Heist plant de VLM binnen het ruilverkavelingsgebied A11 de aanleg van onder meer twee fietspaden en de verbreding van een waterloop.

In kader hiervan werd reeds een archeologienota opgemaakt op basis van een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem. Deze archeologienota werd reeds bekrachtigd en het advies was om over te gaan tot een vooronderzoek met ingreep in de bodem.

Ter vervolmaking van het uitgestelde advies in de archeologienota opgesteld werd in november 2017 een landschappelijk een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Deze nota recapituleert beknopt de situering en verwachting geschetst in de archeologienota en stelt daar vervolgens de resultaten van het uitgevoerde veldwerk tegenover.

Onderhavige tekst omvat het Programma van Maatregelen en is gebaseerd op het Verslag van resultaten.

Programma van Maatregelen

1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen

Op basis van het verslag van resultaten wordt in onderhavige tekst geargumenteed dat het onderzoeksgebied voldoende is onderzocht.

1.1 De aanwezigheid van een archeologische site

Op basis van het huidig uitgevoerde onderzoek zijn er directe indicaties voor de aanwezigheid van minstens drie vindplaatsen. Gezien de beperkte breedte van het projectgebied werden de aanwezige sporen en structuren direct onderzocht in de proefsleuven.

Ook de stalen en de vondsten werden uitvoering onderzocht waardoor ons het potentieel tot kennisvermeerdering is benut.

1.2 De impactbepaling

In het kader van de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning werden drie types werken gepland. Het gaat om :

- de aanleg van een betonpad van 182 m
- de verbreding van een waterloop (Zuidwatergracht)
- de aanleg van een fietspad, enerzijds tussen de Fonteinestraat en de Dweersader waterloop) en anderzijds een strook langs de Zuidwatergracht

Het betonpad bevindt zich in het verlengde van een bestaande weg die aansluit op de Oude Sabtsweg. Op deze locatie is reeds een veldweg aanwezig. Deze veldweg wordt vervangen door een betonweg. De lengte van dit pad is ca. 180 m. Voor de aanleg van dit pad zijn uitgravingen nodig van ca. 4 m breed en ca. 60 cm diep. Gezien binnen dit traject geen nieuwe uitgravingen plaats vinden, valt deze zone buiten het advies voor verder vooronderzoek met ingreep in de bodem.

De waterloop, de Zuidwatergracht, wordt verbreed vanaf de Fonteinestraat via de Dudzelestraat, de A11 naar de Oostkerkestraat/Westkapellesteenweg richting de Zwinnevaart. De verschillende dwarsprofielen van de ontworpen toestand wijzen op uitgravingen langsheen deze waterloop van 3 à 9 m breed en van 0,5 à 2 m diep. Wat betreft de vlakke gedeeltes die uitgegraven worden in het kader van deze werken variëren de uitgraafbreedtes tussen 1 en 5,5 m. In totaal gaat het om meer dan 3 km.

Binnen deze bouwvergunningsaanvraag worden ook twee fietspadstroken aangelegd. Het gaat enerzijds om een strook van ca. 580 m lang tussen de Fonteinestraat en de Dweersader (waterloop) en anderzijds een strook langs de Zuidwatergracht vanaf de A11 tot aan de Oostkerkestraat/Westkapellesteenweg. Deze strook is ca. 540 m lang. Het typedwarsprofiel voor deze fietsstroken duidt op uitgravingen tot 50 cm diep en van 3 à 3,5 m breed voor het fietspad. Naast het fietspad wordt een gracht gegraven. In totaal moet voor het fietspad en gracht gerekend worden op een ingrepen van ca. 5 à 6 m breed.

1.3 Waardering van de archeologische site

Op het tracé werden diverse vindplaatsen aangesneden. Meer concreet gaat om twee vol- tot laatmiddeleeuwse nederzettingzones en twee artisanale zones met een laat- tot postmiddeleeuwse datering. Door de beperkte breedte van de werkzone konden enkel de in de proefsleuf aanwezige sporen worden onderzocht, uitbreidingen op de sleuf waren niet mogelijk.

In een eerste zone, ten westen van de Fonteinestraat en net ten noorden van de Zuidelijke Watergang kwamen in werkput 1 zowel sporen van klei-ontginning en productie van bouwmaterialen als drie bewoningssporen aan het licht. De vondsten uit een kuil laten een 12de-13de eeuwse datering vermoeden voor deze structuur. De sporen van artisanale activiteit lijken op basis van de vondsten iets jonger. De sporen in deze zone zijn relatief goed bewaard en bevatten redelijk wat vondstenmateriaal. Een kuil bevat ook mollusken, schelpen en verkoolde vlasresten.

Een tweede sporenzone, ca. 200 m ten noordoosten van het kruispunt van de Dudzelestraat en de A11, bevat enkele onmiskenbare nederzettingssporen. Het gaat om enkele greppels en twee grote afvalkuilen die rijk zijn aan vondsten en waarvan één kuil ook determineerbare macroresten bevat.

De sporen van artisanale activiteiten passen binnen het gekende beeld van het gebied. Diverse locaties die wijzen op dergelijke activiteiten zijn in de CAI opgenomen binnen of langs het projectgebied. De nederzettingssporen echter voegen iets toe aan de archeologische kennis van de regio, namelijk het lokaliseren van twee vol- tot laatmiddeleeuwse vindplaatsen waarvan het gaat om één nagenoeg zekere en mogelijk ook een tweede bewoningskern.

Het onderzoek van vondsten en stalen heeft ook inzichten verschaft in de economie van het dagelijks leven op deze site en biedt informatie over het consumptiepatroon in de 12de-13de eeuw.

1.4 Bepaling van Maatregelen

Verder veldonderzoek in de vorm van een opgraving of werfbegeleiding kan geen bijkomende kennis opleveren als de breedte van de projectzone hetzelfde blijft bij de feitelijke inrichtingswerken als bij de uitvoering van het proefsleuvenonderzoek.

Er dient dus geen programma van maatregelen te worden opgesteld.